

Doba stříbrná: senioři zachraňují český byznys

Mají nejen větší zkušenosti, ale i chuť věnovat se vlastnímu byznysu. Podnikatelů-seniorů v ČR stále přibývá, už je jich více než mladých do 35 let

Při velkých výkonech záleží především na rozvaze, vážnosti a správných názorech. O tyto přednosti není stáří ochuzeno, naopak mu přibývají. Slova starověkého filozofa Marca Tullia Cicera platí i po dvou tisíciletích v české kotlině.

Donedávna opomíjený důchodci se stávají hybnou silou tuzemské ekonomiky. Za osm let vzrostl počet podnikatelů v důchodovém věku o více než polovinu. Mladých majitelů živnostenského listu naopak rychle ubývá. Mezi lidmi do 40 let je jich letos v ČR o 65 tisíc méně než v roce 2010.

Vzít osud do svých rukou

Dva z deseti Čechů si dokonce chtějí založit vlastní živnost po odchodu do důchodu, ukázal nedávný průzkum agentury IPSOS pro AMSP ČR v rámci projektu Silver Business.

Úvahám o nenahraditelnosti seniorů nahrává i demografický vývoj. Počet obyvatel České republiky ve věku nad 65 let už pře-

kročil hranici dvou milionů a do roku 2060 vystoupá na tři miliony.

Důchodci navíc v dobách nízké nezaměstnanosti zachraňují vylukovaný trh práce, kde je aktuálně více volných míst než praceschopných lidí. „Aktivní senior je pro nás skvělá volba a zkušenosti dokážeme v našem mladém kolektivu ocenit,“ říká například v průzkumu Byznys Echo generální ředitelka AAA Auto Karolína Topolová.

Samí senioři berou osud do svých rukou, více pracují, podnikají a utrácejí, a tak zachraňují české hospodářství, potvrzuje ekonomický analytik David Klimeš. Zároveň ale varuje: K tomu, aby mělo Česko opravdu dobře fungující „stříbrnou ekonomiku“, ještě spousta věcí chybí.

Nechceme jen hlídat vnoučata

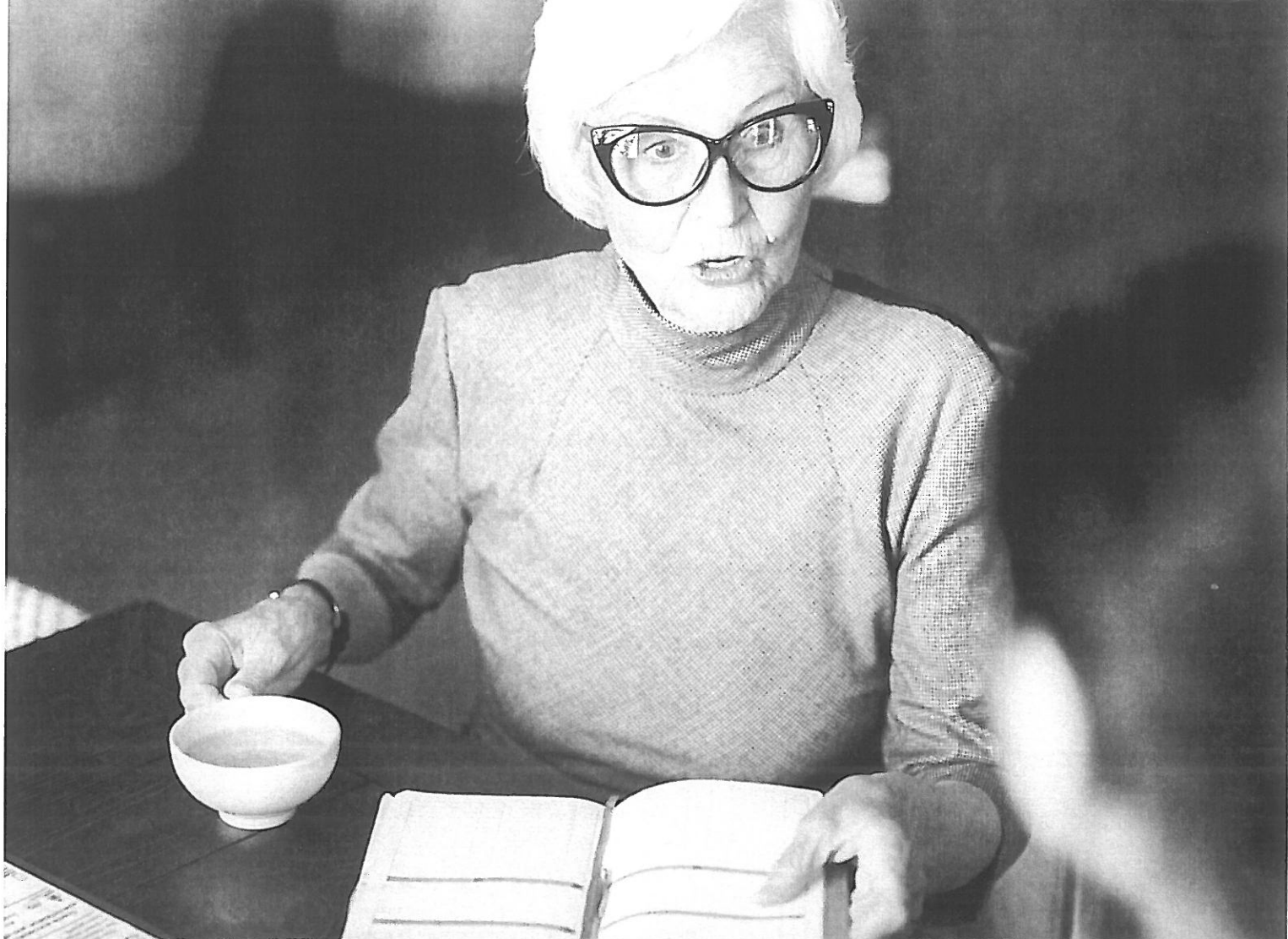
Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP ČR) tvrdí, že chce podporit seniory v zaměstnání i samostatném podnikání. Proto nedávno společně s ČSOB

představila průzkum, jak se staví starší lidé k podnikání a jaký potenciál v nich vidí zaměstnavatelé.

Psychická či fyzická aktivita nám pomáhá prodloužit život a zlepšují zdraví, shodli se lidé nad 55 let. Volný čas sice nejčastěji tráví turistikou, cestováním, četbou nebo hlídáním vnoučat, mnoho z nich ale touží zůstat aktivní i v zaměstnání nebo byznysu. Práce jim pokrývá životní náklady, ale především je udržuje v kontaktu s lidmi a zlepšuje jejich psychickou kondici.

Jednou z úspěšných žen, která se rozhodla rozjet vlastní podnikání po odchodu do penze, je Vendula Raymová. V 59 letech založila firmu Bohemia EU Planners, jež z Bruselu zajišťuje kurzy a tréninkové stáže.

Mnozí padesátníci začali podnikat, protože se cítili nedocenění v zaměstnání, případně o ně ve firmách neměli zájem. „To ovšem nebyl můj případ. Moje zaměstnání bylo mimořádně zajímavé, jak svým obsahem, tak mírou odbornosti v mezi-

národním i domácím prostředí. Odchod do penze byl mým rozhodnutím z profesních a rodinných důvodů. Ten zlom jsem současně považovala za nastavení dalšího profesního horizontu. Nechci, aby to znělo pohádkově, ale do mašinerie podnikání jsem vstoupila po třech měsících hlídání svého prostředního vnoučete," prozrazuje Vendula Raymová.

S přibývajícím věkem si řídí svůj čas častěji sama a daleko efektivněji. „Troufám si říci, že vyhledávám to, co mě svým obsahem upoutá. Neberu podnikání jen jako výdělečnou činnost, ale chápu jej jako formu spolupráce. Podnikání je volba a záleží jen na vás, co s ním dokážete,“ doplňuje podnikatelka.

Výuka, praxe, vzdělávání a předávání dosud nabytých odborných zkušeností jsou jádrem její současné činnosti. „Obecně má podnikatel senior absolutní výhodu, protože za svůj aktivní život nasbíral velkou spoustu zkušeností a může s nimi nadále pracovat, předávat je a prohlubovat jejich význam

a účel v prostředí, ve kterém se pohybuje,“ domnívá se Raymová.

Důchodci jako zaměstnanci

Důchodců ovšem nepřibývá jen mezi podnikateli, v časech tříprocentní nezaměstnanosti a neodvratného stárnutí české populace, jež nedokáže zastavit ani migrace, roste i zájem o seniory mezi zaměstnavateli.

Dlouho jsme slyšali klišé, že o lidi nad 50 let není v českých firmách zájem, 82 procent malých a středních podniků dnes ovšem

lidi starší 55 let zaměstnává. Firmy přitom dokážou využít jejich zkušeností a dalších předností. Až 45 procent z nich podle průzkumu IPSOS dosahuje větší výkonnosti než ostatní zaměstnanci.

S ohledem na mzdy jsou senioři zhruba na průměru, shodují se oslovené podniky. Nejvíce oceňují jejich zkušenosti, spolehlivost a zodpovědnost. Za slabiny důchodců pak považují menší rychlost, vyšší nemocnost a omezenou schopnost pracovat s novými technologiemi. Šéfové firem si uvědomují, že starší pracovníky neudrží na slibů růstu a komfortu, proto začínají sázet na jistotu, dobré osobní vztahy a vzájemný respekt. Zároveň si vycházejí vstříc ve zkrácených úvazcích, dohodách, ale i v práci na IČO.

„Senioři jsou nejenom spolehlivou a výkonnou pracovní silou, ale v době minimální nezaměstnanosti jsou jednoduše nenahraditelní,“ shrnuje předseda ASMP ČR Karel Havlíček.

Neblahá prognóza

Ve druhé polovině 21. století bude v České republice žít 2,5krát více seniorů než dětí. Tomu nezabrání ani masivnější migrace, ani o něco vyšší úroveň porodnosti, varovali statistici při představování prognózy do roku 2100.